

ปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

Problems and Impacts of Indian Residents in Nong Prue Subdistrict, Bang Lamung District, Chonburi Province

บุญญาปรียา จันพา¹ และชาญชัย จิวจินดา²

วันรับ: 19 กรกฎาคม 2568 วันแก้ไข: 30 กรกฎาคม 2568 ยอมรับ: 20 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และ 3) เพื่อเสนอแนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติและยั่งยืน เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและชาวอินเดียที่พำนักหรือประกอบอาชีพในพื้นที่ ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การไม่เข้าใจประเพณีวัฒนธรรมของไทย ไม่เคารพในกฎกติกาและกฎหมาย ส่งผลให้เกิดผลกระทบทางด้านสังคม เกิดความขัดแย้ง การแข่งขันทางด้านอาชีพ ด้านวัฒนธรรม เกิดการบิดเบือนหรือทำลายคุณค่าเชิงวัฒนธรรม เกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรม ความเชื่อและค่านิยมไทย ด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดขยะในปริมาณมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดมลภาวะทางเสียง อากาศและชุมชนมีความหนาแน่น แออัด ดังนั้นจึงได้ขอสรุปวิธีการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติวิธีและยั่งยืน 4 แนวทาง คือ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ผ่านการสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม การพัฒนาและควบคุมพื้นที่ให้มีระเบียบ ผ่านมาตรการทางกฎหมายและชุมชน การจัดระเบียบการพำนักของชาวต่างชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และการจัดระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม

คำสำคัญ: ชาวอินเดีย, ระยะเวลาพำนัก, ผลกระทบ, การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ, การจัดการความขัดแย้ง

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง (การศึกษาทางอินเตอร์เน็ต), วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

² ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา, วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

This research aims to 1) study the characteristics and behaviors of Indians residing in Nong Prue Subdistrict, Bang Lamung District, Chonburi Province, 2) analyze the problems and social, environmental and cultural impacts on the Nong Prue Subdistrict Community, Bang Lamung District, Chonburi Province, and 3) propose guidelines for peaceful and sustainable coexistence between Thais and Indians in the community. This was a qualitative research study, collecting data from in-depth interviews with 15 key informants, including community leaders, local government officials (municipalities), police, administrative officials, local residents in the affected areas, and Indians residing or working in the area. The data was analyzed using content analysis and triangulation to verify the reliability of the data.

The research results found that the problems were caused by inappropriate behavior, lack of understanding of Thai traditions and culture, disrespect for rules and laws, which resulted in social impacts, conflicts, competition in careers, cultural impacts, distortion or destruction of cultural values, conflicts in culture, beliefs and Thai values, and environmental impacts, resulting in a large amount of waste that continuously increases, noise pollution, air pollution and dense and crowded communities. Therefore, it is concluded that there are 4 approaches to peaceful and sustainable coexistence between Thais and Indians in the community: promoting creative coexistence through creating understanding between cultures, developing and controlling the area to be orderly through legal and community measures, organizing the residence of foreigners in accordance with the law, and organizing the local economic system to compete fairly.

Keywords: Indian, Duration of stay, Effect, Peaceful coexistence, Conflict management

1. บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้กลายเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะการเข้ามาพำนักของชาวต่างชาติจากภูมิภาคเอเชียใต้ เช่น ชาวอินเดีย ซึ่งส่วนใหญ่มาเพื่อประกอบอาชีพในภาคบริการ การท่องเที่ยวและธุรกิจขนาดเล็ก ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564) ระบุว่าจังหวัดชลบุรี โดยเฉพาะพื้นที่รอบเมืองพัทยา มีสัดส่วนชาวต่างชาติพำนักแบบถาวรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 ภายในระยะเวลาเพียง 5 ปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร

ในปัจจุบัน พื้นที่ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจและเป็นจุดรวมตัวกันของกลุ่มชาวต่างชาติ เนื่องด้วยมีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตำบลหนองปรือกลายเป็นศูนย์กลางของชาวต่างชาติ ได้แก่

1) ด้านพื้นที่ ตำบลหนองปรือ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญในเขตปริมณฑลชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย มีพื้นที่ติดต่อกับเมืองพัทยา ซึ่งเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ โดยมีทำเลที่ตั้งอยู่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ทำให้มีศักยภาพด้านการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม เช่น ถนนมอเตอร์เวย์ (สายกรุงเทพ-ชลบุรี-พัทยา) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 และใกล้สนามบินอู่ตะเภา ภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเตี้ย เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน การพัฒนาเมือง และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะโครงการอสังหาริมทรัพย์ หมู่บ้านจัดสรร และอาคารชุดซึ่งมีความหนาแน่นสูงขึ้นในรอบทศวรรษที่ผ่านมา

2) ด้านสังคม ตำบลหนองปรือมีประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพื้นถิ่น ผู้ย้ายถิ่นจากต่างจังหวัด และแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะชาวอินเดีย จีน รัสเซีย และกลุ่มประเทศอาเซียน การอพยพเข้ามาของแรงงานและนักท่องเที่ยวที่ถาวร ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multiculturalism) อย่างชัดเจน เช่น ศาสนา ภาษา การแต่งกาย และพฤติกรรมทางสังคม โครงสร้างชุมชนประกอบด้วยทั้งพื้นที่ชนบทและเขตเมือง มีทั้งชุมชนแออัดและหมู่บ้านจัดสรร การจัดการด้านบริการสาธารณะ เช่น การจัดเก็บขยะ น้ำเสีย หรือความปลอดภัย ยังเผชิญความท้าทายในการตอบสนองความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังพบปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางวัฒนธรรม การใช้ชีวิตแบบไม่เคารพกฎระเบียบของท้องถิ่น และความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางสังคม

3) ด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจของตำบลหนองปรือพึ่งพาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การบริการ และอสังหาริมทรัพย์เป็นหลัก จากการที่อยู่ใกล้เมืองพัทยา จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติหมุนเวียนเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลากหลาย เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจค้าปลีก สถานบันเทิง ตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างชาติ เช่น บริษัทจัดหางาน ร้านอาหารอินเดีย ร้านแลกเปลี่ยนเงินตรา (สุชาติ เมืองแก้ว, 2561)

แม้ว่าการเข้ามาของชาวต่างชาติจะมีส่วนช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง แต่อีกด้านหนึ่งก็ปรากฏปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น ได้แก่

1) ปัญหาด้านสังคม (Social Issues) ความขัดแย้งกับชุมชนท้องถิ่น ชาวต่างชาติบางกลุ่มมีพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไทย เช่น การรวมกลุ่มเสียงดังในยามวิกาล การจัดงานเฉลิมฉลองโดยไม่ขออนุญาต หรือการใช้พื้นที่สาธารณะโดยไม่เคารพกฎชุมชน รวมถึงปัญหาอาชญากรรมเบาและผิดกฎหมายเล็กน้อย เช่น การทำงานโดยไม่มีใบอนุญาต การประกอบอาชีพที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน อาทิ ร้านนวด ร้านค้า หรือธุรกิจสีเทา การเหยียดหรือดูหมิ่นกันข้ามวัฒนธรรม บางกรณีมีการปะทะคารม หรือลักษณะการแสดงออกที่ชุมชนมองว่าไม่เคารพคนในพื้นที่

2) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัย (Environmental and Public Health Issues)” การจัดการขยะไม่เหมาะสม พื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มหรือดำเนินกิจกรรมของชาวอินเดียบางส่วนมักมีปัญหาขยะตกค้าง หรือมีกลิ่นไม่พึงประสงค์จากการประกอบอาหารที่เข้มข้น ส่วนด้านสุขอนามัยของที่พัก มีรายงานว่าห้องเช่า หรือหอพักบางแห่งที่ชาวอินเดียพักอยู่อย่างแออัด ไม่มีระบบจัดการน้ำเสียที่ดีพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพชุมชนโดยรอบ

3) ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic and Occupational Issues) การแข่งขันกับคนท้องถิ่น ชาวอินเดียบางคนเปิดร้านอาหาร ร้านขายของ หรือธุรกิจบริการ โดยใช้แรงงานต่างชาติ ซึ่งทำให้ชาวบ้านบางส่วนมองว่า “ถูกแย่งอาชีพ” การดำเนินกิจการผิดกฎหมาย เช่น การเปิดร้านแลกเงินโดยไม่ขออนุญาต ร้านพนันออนไลน์ หรือธุรกิจที่ไม่มีใบอนุญาตและเลี้ยงภาษี การควบคุมไม่ได้ของกลุ่มทุนต่างชาติ มีการกล่าวถึงกรณีที่ชาวอินเดียบางกลุ่มตั้งเครือข่ายธุรกิจที่ดำเนินการแบบปิด (Semi-Underground Economy) ซึ่งอยู่นอกระบบควบคุมของรัฐท้องถิ่น (สมเกียรติ รัตนโอภาส, 2567)

ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของชาวต่างชาติบางกลุ่ม ที่ไม่ได้ปรับตัวเข้ากับโครงสร้างสังคมไทยและขาดกลไกในการจัดการร่วมระหว่างรัฐ ท้องถิ่นและชุมชน หากไม่มีแนวทางจัดการที่เหมาะสม จะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม (social tension) และการแบ่งแยกเชิงชาติพันธุ์ (Ethnic Division) ในระยะยาว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิรานันท์ จันทาพูน (2558) ที่ระบุว่าหากไม่มีการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบ ความขัดแย้งระหว่างคนในพื้นที่กับชาวต่างชาติอาจลุกลามเป็นปัญหาความมั่นคงในระดับชุมชน อีกทั้งยังกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวในระยะยาว

นอกจากนี้ ยังมีความขาดแคลนช่องทางในการรับฟังเสียงของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและชาวต่างชาติ อันอาจนำไปสู่ความรู้สึกไม่พึงพอใจ ความตึงเครียดและการแบ่งแยกทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งแนวโน้มเช่นนี้ไม่เพียงแต่เป็นอุปสรรคต่อความสงบเรียบร้อยในชุมชน แต่ยังอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวในระยะยาว (ชานนท์ ภัทรจารี, 2565)

เหตุผลที่เลือกพื้นที่ตำบลหนองปรือเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นศูนย์กลางของการทำนุและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชาวอินเดียในภาคตะวันออก โดยเฉพาะพื้นที่ใกล้เมืองพัทยาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับโลก ทำให้มีแรงจูงใจสูงต่อการเข้ามาทำนุและประกอบอาชีพของชาวต่างชาติ นอกจากนี้ ตำบลหนองปรือยังมีลักษณะเป็นชุมชนเมืองกิ่งเทศบาลที่ประชากรหนาแน่น และการขาดกลไกการจัดการร่วมระหว่างชุมชนกับกลุ่มชาวต่างชาติ จึงนำไปสู่ปัญหาความตึงเครียดทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อทำความเข้าใจลักษณะพฤติกรรมของชาวอินเดียที่เข้ามาพำนักในพื้นที่ วิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม และเสนอแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยอาศัยกรอบทฤษฎี เช่น ทฤษฎีความขัดแย้งทางสังคม (Conflict Theory) ของ Karl Marx และ Max Weber ทฤษฎีพหุวัฒนธรรม (Multiculturalism) และแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participatory Approach) เพื่อสร้างกลไกทางสังคมที่ยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- 3) เพื่อเสนอแนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติและยั่งยืน

3. ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีได้อย่างครอบคลุมและชัดเจนมากที่สุด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลัก รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ได้แก่

- 1) กลุ่มผู้นำชุมชนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่คอยรับฟังความคิดเห็น ปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในชุมชน เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนและบริหารงานจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น
- 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลเมืองหนองปรือ) จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ดูแล พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรอบด้าน หน้าที่ของเทศบาลครอบคลุมหลายด้าน ทั้งด้านบริการสาธารณะ ด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงด้านการพัฒนา ซึ่งจะให้ข้อมูลในประเด็นของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้
- 3) กลุ่มตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่คอยดูแลรักษาความสงบและความปลอดภัยในพื้นที่ รวมทั้งเป็นคนกลางในการพูดคุยเจรจาหาข้อเท็จจริง เมื่อเกิดปัญหาในพื้นที่
- 4) กลุ่มประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน และสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

5) กลุ่มชาวอินเดียที่พำนักหรือประกอบอาชีพในพื้นที่ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เดินทางมาพำนักในพื้นที่ตำบลหนองปรือ เพื่อมาพักพิง และมาประกอบอาชีพสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหาได้

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้เกณฑ์เบื้องต้น ดังนี้

- 1) มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวข้องกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- 2) มีความยินดีในการให้ข้อมูล และสามารถสื่อสารความคิดเห็นของตนเองได้อย่างชัดเจน
- 3) มีความพร้อมในการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 15 คน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายครอบคลุมทั้งผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และชาวอินเดียที่พำนักหรือประกอบอาชีพในพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจอย่างรอบด้านเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในทฤษฎีการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยทำการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดีย ความขัดแย้งทางสังคม พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย การควบคุมทางสังคมและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ข้อมูลจากบทความ งานวิจัย วารสารวิชาการและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับตำบลหนองปรือ

3.2.2 การสังเกต (Observation) วิธีการสังเกตทำให้ได้ข้อมูลในภาพรวม ทั้งด้านบริบทพื้นที่ สภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพ เป็นต้น ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่โดยการเดินสังเกตพื้นที่ เก็บภาพระหว่างการสังเกต แล้วนำมาจดบันทึกรายละเอียดสิ่งที่ได้จากการสังเกตในแต่ละครั้งที่มีการลงพื้นที่ ซึ่งข้อมูลที่ได้ในส่วนนี้จะนำมาเขียนประกอบการบรรยายเนื้อหาของทุกประเด็น การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตถือเป็นการตรวจทานความถูกต้องของข้อมูลอีกชั้นหนึ่ง โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Nonparticipant Observation)

3.2.3 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Nonparticipant Observation) ผู้วิจัยจะทำการสังเกตโดยไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในสถานการณ์จริง แต่จะเป็นการสังเกตลักษณะทั่วไปในพื้นที่ เช่น การสังเกตการณ์วิถีความเป็นอยู่ กลุ่มอาชีพ ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น

3.2.4 การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เน้นรายละเอียดข้อเท็จจริงจากกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะ

นำมาใช้ในการเขียนอธิบายประเด็นหลักทั้งหมด ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไร้โครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยเป็นการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลให้ความเห็นต่อเรื่องที่พูดคุยอย่างไร ขอบเขต มีบรรยากาศที่ง่ายต่อการพูดคุย และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องในการสัมภาษณ์ตลอดจนจบการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะเริ่มต้นการสัมภาษณ์ด้วยการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผลการวิจัยเชิงเอกสารและผลการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเบื้องต้น เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้รับทราบก่อนดำเนินการพูดคุย โดยผู้วิจัยจะตั้งคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของการศึกษาในแต่ละวิธีดังนี้

3.3.1 ข้อมูลเอกสาร ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเน้นในส่วนของการรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้อ้างอิงประกอบกับการเขียนบรรยายและอภิปรายเนื้อหา ข้อค้นพบจากสิ่งที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ ซึ่งข้อมูลเอกสารเหล่านี้ได้มาจากแนวคิดที่เกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดีย ความขัดแย้งทางสังคม พหุวัฒนธรรมในสังคมไทย การควบคุมทางสังคม และการมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากบทความ งานวิจัย วารสารงานวิชาการ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับตำบลหนองปรือ

3.3.2 ข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และชาวอินเดียที่พำนักหรือประกอบอาชีพในพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ ดังนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่

ผู้วิจัยทำการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อบอกวัตถุประสงค์ในการศึกษาเบื้องต้นและทำการนัดหมายเพื่อขออนุญาตลงพื้นที่พูดคุยทำความเข้าใจกับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ และทำการนัดหมายกับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเพื่อทำความเข้าใจก่อนที่จะทำการลงสัมภาษณ์จริงแบบเจาะลึก โดยใช้ทั้งวิธีการติดต่อทางโทรศัพท์ไปยังกลุ่มผู้นำและการลงพื้นที่เพื่อเข้าไปนัดหมายด้วยตัวเอง ขั้นตอนนี้ถือการให้เกียรติเจ้าของพื้นที่และเป็นส่วนหนึ่งของการแจ้งให้ทราบ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและการเก็บข้อมูล

2) ขั้นตอนการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ซึ่งการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะใช้แนวประเด็นคำถามตามวัตถุประสงค์เก็บข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล การศึกษา อาชีพ รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผู้วิจัยใช้การสังเกตระหว่างสัมภาษณ์รวมทั้งใช้สมุดจดบันทึก เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพ เพื่อเป็น

ช่องทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ก่อนสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ใช้อุปกรณ์ที่กล่าวมาข้างต้นก่อนดำเนินการทุกครั้ง ผู้วิจัยอาศัยการสังเกตเพื่อเก็บรายละเอียดทั้งบริบทสิ่งแวดล้อม พฤติกรรม คำพูดจากการได้ยิน โดยนำข้อมูลมารวบรวมจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นหลักในการศึกษา สถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์และระยะเวลาในการสัมภาษณ์จะขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะนัดวันเวลา สถานที่ที่สะดวกในการให้ข้อมูลกับผู้วิจัย

3) ข้อมูลจากการสังเกต

ข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกตเป็นข้อมูลเชิงบริบททั่วไปของพื้นที่ ควบคู่กับการสัมภาษณ์ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถอธิบายภาพรวมของพื้นที่ได้ ทั้งที่เป็นข้อมูลบริบทพื้นที่ สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต อาชีพ ประเพณีวัฒนธรรม รวมทั้งข้อมูลปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาเขียนประกอบ การบรรยายเนื้อหาของแต่ละประเด็นหลัก ถือเป็น การตรวจทานความถูกต้องของข้อมูลอีกชั้นหนึ่ง

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มีความน่าเชื่อถือและสามารถสะท้อนความเป็นจริงของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทของปัญหาและผลกระทบจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ใช้หลักการตรวจสอบคุณภาพของการวิจัยเชิงคุณภาพตามกรอบแนวคิดของ Lincoln and Guba (1985) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Credibility) ความสามารถในการโอนถ่ายผล (Transferability) ความไว้วางใจได้ (Dependability) และความสามารถในการตรวจสอบได้ (Confirmability)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ข้อมูลที่ได้จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และจากการสัมภาษณ์ ประกอบกับงานวิจัยเอกสารและการสังเกตมาประมวลข้อมูลเข้าด้วยกัน และนำเสนอรายงานการศึกษาในรูปแบบการพรรณนา โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแต่ละครั้งมาทำการแยกเป็นหมวดหมู่ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้ในแต่ละประเด็น ด้วยวิธีเขียนบรรยายอธิบายและสรุปเชิงวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาจากข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

4. ทบทวนวรรณกรรม

4.1 ทฤษฎีพหุวัฒนธรรม

พหุวัฒนธรรม มาจากคำในภาษาอังกฤษคือ Multiculturalism ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่าการนิยมใช้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ปรากฏในพจนานุกรม The Oxford English Dictionary ครั้งแรกใน ค.ศ. 1941 แต่คำดังกล่าวถูกพัฒนาขึ้น ให้เป็นแนวคิดทางสังคมในช่วงทศวรรษ 1950 และเติบโตมากขึ้นในช่วงปี 1968-1971 (Powell, 2003, p. 155) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่เชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมระบบเสรีประชาธิปไตย

โดยเฉพาะภายใต้กรอบแนวคิดเสรีนิยมพหุนิยม (Pease, 1997, p. 398) โดยพัฒนาแพร่หลายขึ้นในฐานะนโยบายหรือแนวทางของรัฐอย่างเป็นรูปธรรมในประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกาและในยุโรปบางประเทศ ในกรณีของประเทศแคนาดา และออสเตรเลีย พหุวัฒนธรรมมีฐานะเป็นนโยบายของรัฐอย่างเป็นทางการ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาและยุโรปบางประเทศ พหุวัฒนธรรมเป็นแนวทางของรัฐในการปฏิบัติต่อความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาสำคัญในเรื่องของการอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายของคนท้องถิ่นและผู้อพยพเข้ามาอยู่ใหม่ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ความขัดแย้งของผู้อพยพเข้ามาอยู่ใหม่กับชาวพื้นเมืองเดิม และการถกเถียงเกี่ยวกับนโยบายของประเทศซึ่งนำไปสู่ปัญหาการเหยียดเชื้อชาติและการกีดกันทางวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องต่อการตระหนักถึงการดำรงอยู่ของความหลากหลายในทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม การเรียกร้องให้รัฐยอมรับสิทธิความเท่าเทียมทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติของชนกลุ่มน้อย ในการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีของตน (Song, 2010) โดยแนวคิดดังกล่าวนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากผู้สนับสนุนแนวคิดเสรีนิยม และผู้ที่ทำงานในองค์กรข้ามชาติ เช่น องค์กรสหประชาชาติ เป็นต้น

องค์ประกอบของพหุวัฒนธรรม

บรรพต วีระสัย (2517, น. 114) ได้อธิบายลักษณะทางสังคมที่มีความหลากหลายไว้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมด 4 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาอาศัยอยู่ร่วมกันภายในชาติเดียวกัน
- 2) มีวัฒนธรรมของเชื้อชาติและศาสนาที่แตกต่างกัน
- 3) มีการขัดแย้งกันในเรื่องของเชื้อชาติและศาสนา
- 4) มีบางกลุ่มในหลายเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครองอำนาจอยู่

4.2 ทฤษฎีความขัดแย้งทางสังคม

แนวคิดของคาร์ล มากซ์ (Karl Marx) เชื่อว่าความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่เกิดควบคู่กัน เป็นกฎพื้นฐานของชีวิต เป็นสภาพปกติของสังคม โดยความขัดแย้งเริ่มที่เศรษฐกิจ ซึ่งหลีกเลี่ยงได้ยาก แล้วจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม และเชื่อในการใช้ความขัดแย้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนสังคม การวิเคราะห์ของคาร์ล มากซ์ ใช้ความขัดแย้งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สังคม โดยอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีความขัดแย้งของคาร์ล มากซ์ได้อธิบายว่าสังคมเป็นอย่างไร และมีแนวทางในการเปลี่ยนสังคมอย่างไร (พรนพ พุกกะพันธ์, 2542, น. 157-158)

วิธีแก้ไขความขัดแย้งตามแนวคิดของ Thomas and Kilmann (1987) ได้ทำการศึกษาถึงแนวทางและวิธีการจัดการความขัดแย้งซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 5 แนวทาง คือ

1) การเอาชนะ (Competition) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออก เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งที่เน้นการเอาแต่ใจตนเอง มุ่งชัยชนะของตนเองเป็นประการสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์หรือความสูญเสียของผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงออกมุ่งที่การเอาชนะ

2) การร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออก เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้ง เป็นการมุ่งที่จะเอาชนะและในขณะเดียวกันก็ให้ความร่วมมือ อย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มุ่งให้เกิดความพอใจทั้งแก่ตนเองและบุคคลอื่น พฤติกรรมลักษณะนี้เป็นความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาที่มุ่งจะให้เกิด การชนะทั้งสองฝ่าย เข้าทำนองที่ว่า “สองหัวดีกว่าหัวเดียว”

3) การประนีประนอม (Compromising) หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารที่แสดงออก เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งเป็นจุดยืนระหว่างกลางของมิตินใจตนเอง และมิตินใจผู้อื่น เป็นแบบของการเจรจาต่อรองที่มุ่งให้ทั้งสองฝ่ายมี ความพอใจบ้าง เป็นลักษณะที่หากจะ ได้บ้าง ก็ควรจะยอมเสียบ้างหรือในลักษณะที่พบกันครึ่งทาง

4) การหลีกเลี่ยง (Avoiding) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกเมื่อเกิด สถานการณ์ความขัดแย้ง เป็นการไม่สู้ปัญหาและไม่ร่วมมือในการแก้ปัญหา ไม่สนใจความต้องการ

5) การยอมให้ (Accommodation) หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารที่แสดงออกเมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้ง เป็นพฤติกรรมที่เน้นการเอาใจผู้อื่นเป็นผู้เสียสละ ปล่อยให้ผู้อื่น ดำเนินการไปตามที่ขอแม้เราจะไม่เห็นด้วยก็ตาม พฤติกรรมการยอมให้เหมือนกับสุภาษิตที่ว่า “เอาไมตรีชนะศัตรู” หรือ “แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร” (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2540)

4.3 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความสุขของคนในชุมชน อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์ (2553, น. 133) ระบุว่าการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจาก 5 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การสนทนาเพื่อสร้างความเข้าใจ (Conversation), พื้นที่ปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้ (Community), การเข้าถึงกิจกรรมได้ง่าย (Accessibility), การมีส่วนร่วมที่เท่าเทียม (Symmetry), และระยะเปลี่ยนผ่านสู่กิจกรรมใหม่ (Phase transition) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังเกิดจาก 3 บริบทหลักของชุมชน ได้แก่ ความสนใจและความห่วงใยร่วมกัน, ความเดือดร้อนหรือความไม่พึงพอใจร่วมกัน, และการตกลงร่วมกันเพื่อเปลี่ยนแปลงชุมชนไปในทิศทางที่พึงประสงค์

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

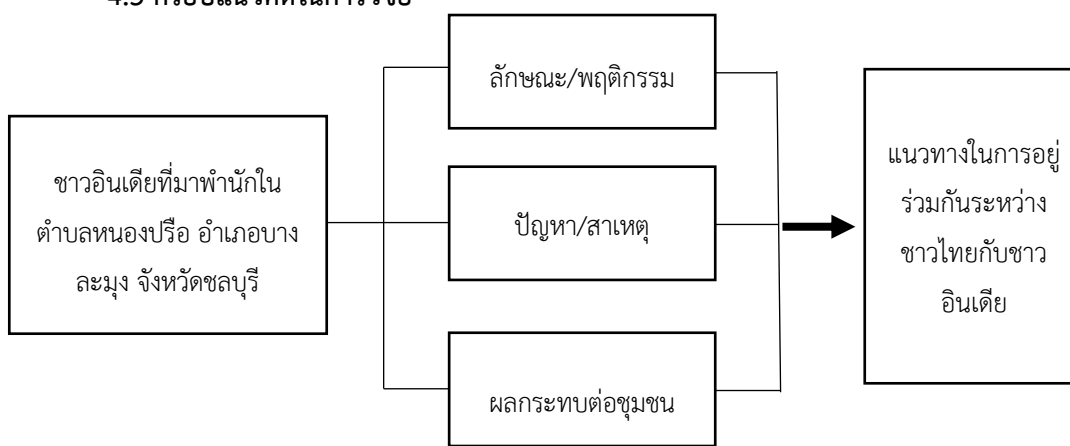
เหมือนขวัญ เรณูมาศ (2559) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยข้ามวัฒนธรรม กรณีความขัดแย้งระหว่างแรงงานเมียนมาร์กับคนไทยในชุมชนบ้านปลักธง ตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างแรงงานเมียนมาร์กับคนไทยใน ชุมชนบ้านปลักธงทั้ง 7 กรณีศึกษา เกิดจากสาเหตุ 6 ด้าน คือ ด้านการสื่อสาร ด้านพฤติกรรม ด้านความรู้สึก ด้านเป้าหมาย ด้านผลประโยชน์ และด้านความสัมพันธ์ ส่วนผลการศึกษา กระบวนการ เจรจาไกล่เกลี่ยข้ามวัฒนธรรมพบว่า ขั้นตอนก่อนการเจรจาไกล่เกลี่ยมักมีขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน เช่น มีการเริ่มต้นจากคู่กรณีฝ่ายที่ได้รับความเสียหายมาแจ้งเรื่องแก่ผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนจัดเตรียม สถานที่ จัดหาล่ามแปล คู่กรณีและผู้นำชุมชนมีการแนะนำตัว และผู้นำชุมชนมีการวางกติกาในการ เจรจาไกล่เกลี่ย เป็นต้น ส่วนขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยจะมีขั้นตอนที่แตกต่างกัน

ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ ของคนกลาง สถานการณ์ความขัดแย้ง ความต้องการของคู่กรณี และปัจจัยด้านวัฒนธรรมของคู่กรณี ส่วนผลการศึกษาอุปสรรคในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยข้ามวัฒนธรรม พบว่า มีอุปสรรคเกิดขึ้น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการขาดการสื่อสารที่ดี ด้านการขึ้นนำจากคนกลาง ด้านความยุ่งยากในการหา ข้อเท็จจริงจากคู่กรณี และด้านปฏิกิริยาหรือลักษณะการสื่อสารของคนกลาง เป็นต้น

พิรานันท์ จันทาพูน (2558) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนตาม การรับรู้ของครัวเรือนบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการท่องเที่ยวบ้านแม่สาใหม่ได้มีการพัฒนาเป็นชุมชนท่องเที่ยวซึ่งได้แก่กลุ่มศูนย์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาพื้นบ้านชุมชนมะม่วง ซึ่งมีการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์แก่นักท่องเที่ยวโดยจะมีการจัดสรรหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจนในด้านการให้บริการ การงานแสดงกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน การจัดเตรียมการต้อนรับและการเป็นผู้นำเที่ยวที่มีความรู้ความสามารถนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการการท่องเที่ยวจะเริ่มขึ้นตั้งแต่แก่นักท่องเที่ยวของที่พักจนเข้าใจในวิถีชีวิตพื้นบ้านของบ้านแม่สาใหม่ จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการจัดการการมีส่วนร่วมวางแผนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวเมื่อเริ่มมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น การรับรู้ในด้านสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่าน้อยผู้ให้ข้อมูล การรับรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านสังคมและวัฒนธรรมในระดับปานกลาง

4.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ผลการวิจัย

5.1 ลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ

ลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือโดยแบ่งกลุ่มชาวอินเดียตามวัตถุประสงค์ในการขอพำนัก พบว่ากลุ่มชาวอินเดียที่เข้ามาพำนักในตำบลหนองปรือ แบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มนักท่องเที่ยวระยะสั้น (Short-Stay Tourists)

นักท่องเที่ยวชาวอินเดียที่เดินทางมายังตำบลหนองปรือ ส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาเป็นครอบครัวใหญ่ หรือกลุ่มเพื่อน เข้ามาพำนักเพื่อพักผ่อน ท่องเที่ยว และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ในประเทศไทย โดยมีระยะเวลา

ในการพำนัก 3-7 วัน กลุ่มนักท่องเที่ยวชอบเดินทางไปไหนมาไหนเป็นกลุ่มใหญ่ ชอบถ่ายภาพและวิดีโอ โดยเฉพาะตามจุดที่เป็นแลนด์มาร์ก นิยมใช้ไกด์ท้องถิ่นที่พูดภาษาฮินดีหรือภาษาอังกฤษได้ เลือกพักโรงแรมใกล้ชายหาดหรือถนนสายหลักและชอบชิมอาหารไทย

2) กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า (Merchant Community)

ชาวอินเดียกลุ่มพ่อค้า แม่ค้าที่เข้ามาพำนักในตำบลหนองปรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าขายและประกอบธุรกิจ เช่น ร้านขายผ้าอินเดีย ร้านอาหารอินเดีย ร้านขายเครื่องเทศและของฝาก เป็นต้น ระยะเวลาในการพำนักประมาณ 3-6 เดือน จัดอยู่ในกลุ่มระยะกลาง นิยมเช่าหรือซื้อพื้นที่เพื่อเปิดร้านค้าและบริการรองรับทั้งนักท่องเที่ยวอินเดียและลูกค้าท้องถิ่น ชาวอินเดียกลุ่มนี้พักอาศัยอยู่กันแบบครอบครัวใหญ่ พ่อ แม่ ลูก และญาติพี่น้อง ทำธุรกิจแบบครอบครัว ใช้แรงงานจากสมาชิกภายในครอบครัว หากมีลูกจ้างมักเป็นคนอินเดียจากเครือข่ายชุมชนเดียวกัน

3) กลุ่มผู้นับถือศาสนา หรือทำงานเกี่ยวข้องกับศาสนา

ชาวอินเดียกลุ่มนี้เป็นผู้ที่พำนักในพื้นที่เพื่อปฏิบัติศาสนกิจหรือมีบทบาทในศาสนสถานของชุมชนอินเดีย เช่น วัดซิกข์ เทวสถานฮินดู อาจเป็นนักรบข หรือผู้ดูแลวัดที่มาจากอินเดียหรือย้ายถิ่นฐานมาอยู่ระยะยาวโดยเฉลี่ย 6 เดือนขึ้นไป ส่วนหนึ่งเป็นผู้สูงอายุที่เคร่งศาสนา และอาศัยอยู่กับลูกหลานที่ทำธุรกิจ ชาวอินเดียกลุ่มนี้มีความเคร่งครัดในหลักศาสนา เช่น ชาวซิกข์ไว้ผมยาว สวมผ้าโพกหัว งดบริโภคเนื้อสัตว์และแอลกอฮอล์ ปฏิบัติธรรม สวดมนต์ หรือร้องเพลงศาสนาเป็นกิจวัตร และมีบทบาทในการจัดกิจกรรมทางศาสนา และการจัดพิธีกรรมต่าง ๆ

4) กลุ่มแรงงานและผู้ประกอบอาชีพเฉพาะทาง (Working Residents)

ชาวอินเดียกลุ่มนี้เข้ามาพำนักระยะยาวในไทย โดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวอย่างชลบุรี จุดประสงค์หลักคือ เข้ามาทำงานหรือทำธุรกิจ โดยถือวีซ่าทำงาน วีซ่าธุรกิจ หรือวีซ่าครอบครัว คนกลุ่มนี้มีทักษะด้านภาษาเข้าใจวัฒนธรรมอินเดีย-ไทย เชี่ยวชาญในการบริการลูกค้าชาวอินเดีย กลุ่มนี้จะทำธุรกิจบริษัททัวร์รับลูกค้าชาวอินเดีย ล่าม ไกด์ทัวร์ ช่างภาพ พ่อครัว พนักงานเสิร์ฟ และแอดมินร้านค้าออนไลน์ เป็นต้น

5.2 ปัญหาและผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชนตำบลหนองปรือ

ปัญหาจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ พบว่า ในระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา ชาวอินเดียที่เข้ามาพำนักในหนองปรือมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัญหากับชุมชนตำบลหนองปรือเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยได้จำแนกปัญหาไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1) ปัญหาด้านวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันในชุมชน

เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ศาสนาและภาษา ระหว่างชาวอินเดียกับคนในชุมชน ส่งผลต่อความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน ซึ่งมีเหตุมาจาก 1) ความแตกต่างด้านพฤติกรรมและวิถีชีวิต ชาวอินเดียบางกลุ่มมีพฤติกรรม เช่น รวมกลุ่มกันนินยาค่ำคืน เปิดเพลงเสียงดังและใช้น้ำเสียงรุนแรง ซึ่งถูกมองว่าเป็นการรบกวนจากมุมมองของคนไทย 2) ความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ กิจกรรมทางศาสนาที่มีเสียงดังหรือมีกลิ่นคาว เช่น งานเทศกาล หรือการจุดธูปเทียน คนไทยรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างไม่

เหมาะสม หากไม่ได้มีการประสานกับชุมชนล่วงหน้า 3) การใช้พื้นที่และความไม่เข้าใจกติกาทางสังคมของไทย การใช้พื้นที่สาธารณะอย่างไม่เหมาะสม และการไม่รู้กฎระเบียบท้องถิ่น เช่น การทิ้งขยะ และการจอดรถ ทำให้เกิดความขัดแย้งและความรู้สึกที่ว่าชาวอินเดียไม่เคารพพื้นที่ 4) ช่องว่างทางภาษาและการสื่อสาร ความไม่เข้าใจกันทางภาษา ทำให้ไม่สามารถสื่อสารสิ่งที่ต้องการ หรือเรื่องราวเรียนของแต่ละฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความเข้าใจผิด และ 5) ความรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ทั้งสองฝ่ายขาดการปฏิสัมพันธ์เชิงลึก ทำให้รู้สึกว่า “อยู่กันคนละโลก” และไม่มีการหลอมรวมเป็นชุมชนเดียวกัน

2) ปัญหาด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่

ปัญหาด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ตำบลหนองปรือเกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความไม่เข้าใจในบริบทท้องถิ่น และการขาดกลไกควบคุมจัดระเบียบที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเหตุมาจาก 1) การตัดแปลงที่פקอาศัยโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย มีการแปลงบ้านจัดสรรเป็นห้องเช่า ร้านอาหาร หรือธุรกิจ โดยไม่ได้รับอนุญาต ส่งผลต่อความปลอดภัย ระบบสาธารณสุขปโภค และความเป็นระเบียบของชุมชน 2) การตั้งร้านค้าและประกอบธุรกิจในพื้นที่ไม่เหมาะสม ตั้งร้านค้าบนทางเท้าหรือหน้าบ้านโดยไม่ได้รับอนุญาต ส่งผลต่อสุขอนามัย ความสะอาด และการใช้พื้นที่สาธารณะของคนในชุมชน 3) ขยะและสุขอนามัย ทั้งขยะไม่ถูกทิ้งหรือไม่ตรงเวลา ไม่มีระบบจัดการน้ำเสีย ซึ่งก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค 4) ความแออัดของที่อยู่อาศัย อยู่อาศัยเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด ส่งผลต่อสุขลักษณะ และความสามารถในการรองรับของระบบสาธารณสุขปโภค และ 5) การใช้พื้นที่สาธารณะโดยขาดความเคารพต่อส่วนรวม การรวมกลุ่มส่งเสียงดัง จอดรถขวางทาง ใช้พื้นที่ส่วนรวมอย่างไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความรำคาญและความรู้สึกไม่ปลอดภัยของคนในพื้นที่

3) ปัญหาด้านการอยู่อาศัยผิดกฎหมาย

ปัจจุบันมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรชาวอินเดียที่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในตำบลหนองปรืออย่างต่อเนื่อง นำมาซึ่งปัญหาเชิงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอยู่อาศัยอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายของคนต่างด้าว ส่งผลต่อระบบการบริหารจัดการของภาครัฐ ปัญหาที่เกิดขึ้นมีเหตุมาจาก 1) การพำนักเกินระยะเวลาวีซ่า (Overstay) ชาวอินเดียบางรายอยู่ในไทยเกินระยะเวลาที่กำหนดในวีซ่า บางคนใช้ช่องโหว่ของระบบ เช่น การออกนอกประเทศแล้วกลับเข้ามาด้วยวีซ่านักท่องเที่ยวชั่วคราว ๑-๓ เดือน ส่งผลให้ขาดสถานะทางกฎหมาย และเป็นภาระต่อระบบรัฐ 2) การทำงานโดยไม่มีใบอนุญาต มีการลักลอบทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ค้าขาย ร้านอาหาร หรือบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งขัดต่อกฎหมายแรงงาน และอาจกระทบต่อแรงงานไทย 3) การถือครองที่อยู่อาศัยหรือทรัพย์สิน โดยผ่าน “นอมินี” ใช้ชื่อคนไทยเป็นตัวแทนในการถือครองบ้าน ที่ดิน หรือกิจการ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อห้ามตามกฎหมาย 4) การเช่าที่พักหรืออาศัยโดยไม่แจ้งรายชื่อผู้พำนัก เจ้าของที่พักบางรายไม่รายงานการพำนักของชาวต่างชาติภายใน 24 ชั่วโมง ทำให้รัฐไม่สามารถติดตามความเคลื่อนไหวได้ ซึ่งถือเป็นช่องโหว่ด้านความมั่นคง และ 5) การใช้เอกสารปลอมหรือข้อมูลเท็จในการขอพำนัก บางรายให้ข้อมูลเท็จหรือใช้เอกสารปลอมเพื่อขอวีซ่า อาจเชื่อมโยงกับขบวนการลักลอบเข้าเมืองหรือฟอกเงิน ซึ่งเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ

4) ปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการท้องถิ่น

การเข้ามาประกอบธุรกิจของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อผู้ประกอบการท้องถิ่นในหลายด้าน อันมีเหตุมาจาก 1) การแข่งขันทางธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม ผู้ประกอบการอินเดีย

บางรายใช้แรงงานเครือข่ายที่ไม่อยู่ในระบบแรงงานตามกฎหมาย และบางรายไม่จดทะเบียน หรือไม่เสียภาษี ทำขายของในราคาถูกกว่าผู้ประกอบการไทย ส่งผลให้ธุรกิจท้องถิ่นเสียเปรียบ 2) การผูกขาดตลาดเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยว เกิดเครือข่ายการค้าภายในกลุ่มนักท่องเที่ยวเอเชียใต้ โดยไม่เปิดโอกาสให้ธุรกิจท้องถิ่นเข้าถึงลูกค้ากลุ่มนี้ เกิดการผูกขาดทางอ้อมและลดโอกาสในการสร้างรายได้ของคนในพื้นที่ 3) การไหลออกของรายได้จากพื้นที่รายได้จากธุรกิจของชาวอินเดียไม่หมุนเวียนในท้องถิ่น เพราะมีการส่งกลับประเทศต้นทาง ส่งผลต่อเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน 4) การจ้างงานแรงงานในท้องถิ่น มีการใช้แรงงานราคาถูกที่ไม่อยู่ในระบบ ทำให้ธุรกิจท้องถิ่นไม่มีกำลังพอที่จะทำการจ้างแรงงานไทยตามค่าแรงที่กำหนด ส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน และ 5) ภาพลักษณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล การเติบโตทางเศรษฐกิจที่เอนเอียงไปยังชาวต่างชาติ ทำให้คนในพื้นที่รู้สึกด้อยค่า และอาจก่อให้เกิดความไม่พอใจทางสังคม ซึ่งส่งผลต่อเสถียรภาพในชุมชน

ผลกระทบที่เกิดจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ พบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลต่อคนในชุมชนโดยตรงทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ผู้วิจัยได้จำแนกผลกระทบไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1) ผลกระทบเชิงบวกจากการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือ

ผลกระทบเชิงบวกจากการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือ เป็นผลลัพธ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือที่มาจากการกระทำของชาวอินเดีย ส่งผลดีต่อพื้นที่ตำบลหนองปรือ และก่อให้เกิดการพัฒนาในทางที่ดีทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1.1) ผลกระทบเชิงบวกด้านสังคม ทำให้พื้นที่ตำบลหนองปรือเกิดการเสริมสร้างความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม การเข้ามาของชาวอินเดียช่วยเพิ่มความหลากหลายด้านเชื้อชาติ ศาสนา วิถีชีวิตและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ภาษา อาหารและวัฒนธรรม เป็นโอกาสที่ดีในสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เปิดกว้าง เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากบางด้าน การทำธุรกิจของชาวอินเดีย เช่น ร้านอาหาร ร้านค้า และบริการท่องเที่ยว ช่วยเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ก่อให้เกิดงานและรายได้ในภาคบริการและการก่อสร้าง และเกิดการกระตุ้นให้ชุมชนพัฒนาแนวทางการจัดการร่วมสมัย ปัญหาจากการพำนักนำไปสู่การพัฒนาไกลการอยู่ร่วมกัน เช่น การจัดเวทีพูดคุย การร่วมมือกับรัฐและการวางผังเมืองที่เหมาะสม

1.2) ผลกระทบเชิงบวกด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการใช้พื้นที่รกร้างให้เกิดประโยชน์ ชาวอินเดียบางกลุ่มนำพื้นที่ว่างหรืออาคารร้างมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น เปิดร้านอาหารหรือร้านค้า ช่วยลดพื้นที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมการดูแลทำความสะอาดพื้นที่โดยรอบ และสร้างความตระหนักในการจัดการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อมกระตุ้นให้ท้องถิ่นพัฒนาระบบจัดการเมือง มีการวางระบบจัดเก็บขยะใหม่ ออกกฎควบคุมพื้นที่สาธารณะและตรวจสอบการใช้อาคารอย่างเหมาะสม

1.3) ผลกระทบเชิงบวกด้านวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย คนไทยในพื้นที่ได้เรียนรู้และเปิดรับวัฒนธรรมต่างชาติ เช่น อาหาร การแต่งกายและเทศกาลจากชาวอินเดีย ฮินดู และซิกข์ ซึ่งช่วยเปิดโลกทัศน์และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในยุคโลกาภิวัตน์ และเกิดการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียใต้ การตั้งถิ่นฐานและกิจการของชาวอินเดียในพื้นที่ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากอินเดีย บังกลาเทศและศรีลังกา อีกทั้งยังส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายของพื้นที่นั้น

2) ผลกระทบเชิงลบจากการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือ

2.1) ผลกระทบเชิงลบด้านสังคม ในพื้นที่ตำบลหนองปรือเกิดความขัดแย้งและความรู้สึกแบ่งแยกในชุมชน พฤติกรรมและวิถีชีวิตที่ต่างกันทำให้คนในพื้นที่รู้สึกไม่สบายใจและเกิดความรู้สึกเป็นคนแปลกหน้าในถิ่นของตนเอง ความไม่เท่าเทียมในโอกาสทางเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการท้องถิ่นเสียเปรียบจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเลี้ยงภาษี หรือการใช้แรงงานราคาถูกของชาวอินเดีย และความมั่นคงในชุมชน การพำนักอย่างผิดกฎหมาย หรือไม่มีใบอนุญาตทำงาน สร้างช่องโหว่ด้านความปลอดภัย อาจนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม

2.2) ผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะและสุขอนามัย การจัดการขยะที่ไม่เป็นระบบ ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งโรค ความแออัดในที่พักและพื้นที่ในชุมชน บ้านพักถูกดัดแปลงเกินข้อกำหนด ส่งผลต่อโครงสร้างพื้นฐาน เช่น น้ำประปา และระบบขยะและการใช้พื้นที่สาธารณะอย่างไม่เหมาะสม การใช้พื้นที่ส่วนรวมเพื่อกิจกรรมส่วนตัว สร้างความเดือดร้อนต่อชุมชน เช่น กีดขวางทางเดิน หรือส่งเสียง

2.3) ผลกระทบเชิงลบด้านวัฒนธรรม เกิดความขัดแย้งต่อชนบทร่วมไทย พฤติกรรมบางอย่างของชาวอินเดียไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น เสียงดังหรือกลิ่นจากพิธีกรรม เกิดความไม่เข้าใจและไม่ยอมรับระหว่างกัน การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน ใช้ภาษาต่างกัน ทำให้ทั้งสองฝ่ายรู้สึกไม่เข้าใจกันและขาดปฏิสัมพันธ์แบบสร้างสรรค์ ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างคนไทยและชาวอินเดีย ทำให้ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

5.3 แนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติและยั่งยืน

ปัญหาที่เกิดจากการพำนักของชาวอินเดียในตำบลหนองปรือ มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของชาวอินเดียบางกลุ่ม การไม่เข้าใจประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นและไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมาย ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันในชุมชน ปัญหาด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาด้านการอยู่อาศัยผิดกฎหมาย และปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการท้องถิ่น ดังนั้นจากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับผู้เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติและยั่งยืนไว้ 4 แนวทาง ดังนี้

1) การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ผ่านการสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนไทยกับชาวต่างชาติ โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เช่น เทศกาลไทย-อินเดีย การอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยให้แก่ชาวต่างชาติ โดยสร้างเงื่อนไขต่อวีซ่าและใบอนุญาต รวมทั้งตั้งตัวแทนชุมชนต่างชาติ และจัดทำคู่มือการอยู่ร่วมกันที่มีความหลากหลายภาษาเผยแพร่ในสื่อออนไลน์

2) การพัฒนาและควบคุมพื้นที่ให้มีระเบียบ ผ่านมาตรการทางกฎหมายและชุมชน เพื่อควบคุมพื้นที่สาธารณะและเสริมสุขภาวะชุมชน โดยใช้มาตรการเตือนก่อนปรับ จัดทำกำหนด Zoning แยกพื้นที่ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นควบคุมเสียงและการใช้พื้นที่ และตั้งกลุ่มสอดส่องดูแลพื้นที่ร่วมกับเทศบาล

3) การจัดระเบียบการพำนักของชาวต่างชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อลดปัญหาความมั่นคงและความไม่เป็นธรรมในชุมชน โดยการสร้างฐานข้อมูลชาวต่างชาติ รมรงค์ให้เจ้าบ้านหรือเจ้าของที่พัก

ลงทะเบียนผู้พักอาศัย จัดข้อมูลกฎหมายคนต่างด้าวและตรวจสอบการถือทรัพย์สินโดยนอมินี หรือทำงานผิดกฎหมาย

4) การจัดระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อปกป้องผู้ประกอบการท้องถิ่นจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม โดยบังคับใช้กฎหมายธุรกิจและภาษี สนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นผ่านการอบรมด้านการตลาด และการจัดสรรทุนหมุนเวียน จัดตลาดรวมพหุวัฒนธรรม และส่งเสริมต่างชาติจ้างคนในพื้นที่ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือบริการพิเศษ

6. การอภิปรายผล

6.1 ลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ

ลักษณะและพฤติกรรมของชาวอินเดียที่พำนักอยู่ในตำบลหนองปรือ จังหวัดชลบุรี สามารถแบ่งกลุ่มชาวอินเดียตามวัตถุประสงค์ในการพำนักออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวระยะสั้น กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า กลุ่มผู้นับถือศาสนา และกลุ่มแรงงานหรือผู้ประกอบการอาชีพเฉพาะทาง ซึ่งแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะ รูปแบบการดำรงชีวิต พฤติกรรมทางสังคม และการมีส่วนร่วมในชุมชนที่แตกต่างกัน การพำนักของชาวอินเดียเหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งผลต่อโครงสร้างประชากรในท้องถิ่น แต่ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางสังคมของพื้นที่หนองปรืออย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรมของบรรพต วีระสัย (2517) ที่กล่าวไว้ว่า สังคมพหุวัฒนธรรมเป็นการรวมตัวกันของกลุ่มคนเชื้อชาติที่ต่างกัน มีความหลากหลายทั้งรูปแบบการแต่งกาย ภาษา ประเพณี และวัฒนธรรม ที่จะแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนหลากหลายเชื้อชาติจะนำไปสู่การขัดแย้งด้านคุณค่า ทศนคติ และความขัดแย้งในเชิงกายภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ของชาวอินเดียที่พำนักในตำบลหนองปรือที่มีการดำรงชีวิตร่วมกับสังคมไทย โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของตนเอง เช่น ภาษา การแต่งกาย อาหาร และศาสนา

6.2 ปัญหาและผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชนตำบลหนองปรือ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลหนองปรือเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวอินเดียและคนในชุมชน พบว่ามีประเด็นสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันในชุมชน ปัญหาด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาด้านการอยู่อาศัยผิดกฎหมาย และปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการท้องถิ่น ซึ่งแต่ละปัญหาสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในพื้นที่และขาดการบริหารจัดการ “ความหลากหลาย” อย่างรอบด้าน ทั้งในมิติทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและกฎหมาย ทำให้เกิดช่องว่างในระบบควบคุม และการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้เกิดช่องว่างในระบบควบคุมและการมีส่วนร่วมของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ คาร์ล มากซ์ (Karl Marx) ที่กล่าวไว้ว่า ความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงเป็นของคู่กัน เป็นกฎพื้นฐานของชีวิต เป็นสภาพปกติของสังคม โดยความขัดแย้งเริ่มที่เศรษฐกิจ ซึ่งหลีกเลี่ยงได้ยากแล้วจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม (พรนพ พุกกะพันธ์, 2542)

ปัญหาการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือส่งผลกระทบต่อ ทั้งในเชิงบวกและลบอย่างชัดเจน ในแง่หนึ่งการเข้ามาของชาวอินเดียได้ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและวัฒนธรรมในชุมชนอย่างมีสีสัน และส่งผลดี

ต่อการพัฒนาเมืองในหลายมิติ แต่อีกด้านหนึ่งการขาดกลไกหรือแนวทางในการจัดการความหลากหลายที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง การใช้ทรัพยากรอย่างไม่เหมาะสม และช่องว่างระหว่างวัฒนธรรม ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัว และนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม (social tension) และการแบ่งแยกเชิงชาติพันธุ์ (ethnic division) ในระยะยาว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิรานันท์ จันทาพูน (2558) ที่ระบุไว้ว่า หากไม่มีการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบ ความขัดแย้งระหว่างคนในพื้นที่กับชาวต่างชาติอาจลุกลามเป็นปัญหาความมั่นคงในระดับชุมชน อีกทั้งยังกระทบต่อภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวในระยะยาว

6.3 แนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนอย่างสันติและยั่งยืน

การแก้ไขปัญหาการพำนักของชาวอินเดียในพื้นที่ตำบลหนองปรือจำเป็นต้องใช้แนวทางเชิงบูรณาการที่ผสมผสานทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม กฎหมาย และการบริหารพื้นที่ ดังนี้ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ผ่านการสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม การพัฒนาและควบคุมพื้นที่ให้มีระเบียบ ผ่านมาตรการทางกฎหมายและชุมชน การจัดระเบียบการพำนักของชาวต่างชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และการจัดระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมทางสังคมซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในแง่ของการกำกับพฤติกรรมบุคคล หรือกลุ่มให้เป็นไปตามบรรทัดฐาน กฎหมาย และคุณค่าของสังคม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชุมชน (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2550)

แนวทางในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชนทั้ง 4 แนวทางที่เสนอมายังต้นยัง สอดคล้องกับแนวคิดของ Thomas and Kilmann (1987) ที่กล่าวว่า การให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มุ่งให้เกิดความพอใจทั้งแก่ตนเองและบุคคลอื่น พฤติกรรมลักษณะนี้เป็นความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาที่มุ่งแก้ไขปัญหากับทั้งสองฝ่ายได้อย่างลงตัว วิธีการที่กล่าวมาข้างต้นเป็นจุดเริ่มต้นมาจากตัวบุคคลที่ร่วมกันแก้ไขปัญหากับชุมชนด้วยความสมัครใจ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไขปัญหามุมชน เพราะ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนคือ พลังที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้จริง และยังเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันของตัวบุคคลอีกด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เหมือนขวัญ เรณูมาศ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยข้ามวัฒนธรรม กรณีความขัดแย้งระหว่างแรงงานเมียนมาร์กับคนไทยในชุมชนบ้านปลักธง ตำบลคองหงส์ อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา โดยเริ่มจากคูกรณีฝ่ายที่ได้รับความเสียหายมาแจ้งเรื่องแก่ผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนจัดเตรียม สถานที่ จัดหาแม่แปด คูกรณี และผู้นำชุมชนมีการแนะนำตัว และผู้นำชุมชนมีการวางกติกาในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหากันเพื่อหาทางออกให้ทั้งสองฝ่ายอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 บทสรุป

ชาวอินเดียที่เข้ามาพำนักในตำบลหนองปรือ จังหวัดชลบุรี สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 กลุ่มตามวัตถุประสงค์ในการพำนัก ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวระยะสั้น กลุ่มผู้ประกอบการค้า กลุ่มที่มีความเกี่ยวข้อง

กับศาสนา และกลุ่มแรงงานหรือผู้มีอาชีพเฉพาะทาง แต่ละกลุ่มมีลักษณะการพำนักที่แตกต่างกันทั้งในแง่ระยะเวลา วิธีการดำรงชีวิต และปฏิสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น แม้การเข้ามาพำนักของชาวอินเดียจะมีส่วนส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจในระดับฐานราก เช่น การกระตุ้นภาคบริการและการค้าท้องถิ่น รวมถึงการใช้พื้นที่ว่างให้เกิดประโยชน์ แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่า การเพิ่มขึ้นของประชากรชาวอินเดียส่งผลให้เกิดปัญหาในหลายมิติ ทั้งด้านวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกัน การจัดระเบียบพื้นที่ ความถูกต้องตามกฎหมายในการพำนัก รวมถึงการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างชุมชน ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ผลกระทบดังกล่าวมีทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ด้านบวก ได้แก่ การส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การกระตุ้นเศรษฐกิจในบางภาคส่วน และการพัฒนาเชิงพื้นที่จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ในขณะที่ผลกระทบด้านลบปรากฏในรูปของความขัดแย้งทางวัฒนธรรม ความรู้สึกแปลกแยกระหว่างคนในชุมชนกับชาวต่างชาติ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะและความแออัด ตลอดจนความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจนำไปสู่ความรู้สึกด้อยค่าและความไม่พอใจในหมู่คนในพื้นที่ โดยแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดียในชุมชน ควรดำเนินการผ่านการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม การควบคุมการใช้พื้นที่อย่างมีระเบียบ การจัดระเบียบการพำนักให้ถูกต้องตามกฎหมาย และการกำกับดูแลเศรษฐกิจให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยอาศัยกลไกทั้งจากภาครัฐ ภาคประชาสังคม และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาอย่างสมดุลและครอบคลุมทุกภาคส่วน

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือทางวัฒนธรรม โดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประจำปี เช่น เทศกาลไทย-อินเดีย การจัดหลักสูตรอบรมวัฒนธรรมพื้นฐานสำหรับชาวต่างชาติเป็นเงื่อนไขการต่อวีซ่า/ใบอนุญาตทำงาน
- 2) จัดระเบียบพื้นที่ชุมชนและสาธารณูปโภค โดยออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ กำหนดเวลาและมาตรการควบคุมเสียง กิจกรรมกลางแจ้ง และการใช้ทางเท้า วางแผนผังการใช้พื้นที่ (Zoning) เพื่อแยกพื้นที่อยู่อาศัย ธุรกิจ และกิจกรรมสาธารณะ
- 3) สร้างความเป็นธรรมทางกฎหมายและเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยจัดระบบการลงทะเบียนผู้พำนักต่างชาติและเชื่อมโยงกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นให้แข่งขันอย่างเท่าเทียมกับธุรกิจต่างชาติ

7.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- 1) สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ในชุมชน โดยแต่งตั้งตัวแทนชาวต่างชาติเป็นสะพานเชื่อมกับชาวบ้าน จัดทำคู่มือการอยู่ร่วมกันหลายภาษา และเผยแพร่ผ่านออนไลน์หรือศูนย์ข้อมูลชุมชน

2) การควบคุมและสอดส่องพื้นที่ชุมชน สนับสนุนกลุ่มสอดส่องดูแลพื้นที่ (Community Watch) ร่วมกับเทศบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมและการใช้พื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

3) สร้างความเป็นธรรมทางกฎหมายและเศรษฐกิจในชุมชน ด้วยการจัด “คลินิกกฎหมาย คนต่างดาว” ให้คำปรึกษา ตรวจสอบการถือครองทรัพย์สินและการทำงานผิดกฎหมาย และการสร้างตลาดรวมพหุวัฒนธรรมให้ผู้ประกอบการไทยและต่างชาติเข้าพื้นที่เท่าเทียม พร้อมสนับสนุนการจ้างแรงงานท้องถิ่น

7.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการปรับตัวของชาวต่างชาติ ในบริบทของวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เข้าใจถึงแรงผลักดัน อุปสรรคในการปรับตัวและสามารถพัฒนาแนวทางส่งเสริมการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) ควรมีการเปรียบเทียบปัญหาในพื้นที่อื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น เมืองท่องเที่ยวหรือเมืองเศรษฐกิจที่มีชาวต่างชาติพำนักจำนวนมาก เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สามารถประยุกต์ใช้ในระบียบนโยบายท้องถิ่น หรือระดับประเทศ

3) ควรมีการศึกษารูปแบบและประสิทธิภาพของมาตรการควบคุมทางสังคมทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในการจัดระเบียบชุมชนพหุวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจในกลไกการสร้างระเบียบร่วมในสังคมที่หลากหลาย

8. เอกสารอ้างอิง

- ชานนท์ ภัทรจารีย์. (2565). การมีส่วนร่วมของชุมชนและปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 15(2), 147–169.
- บรรพต วีระชัย. (2517). *สังคมมานุษยวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- พรนพ พุกกะพันธ์. (2542). *การบริหารความขัดแย้ง*. กรุงเทพฯ: ว.สกุลเพ็ชร.
- พิรานันท์ จันทาพูน. (2558). ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมจากการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามการรับรู้ของครัวเรือนบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้).
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). *รายงานสถิติประชากรจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุชาติ เมืองแก้ว. (2561). ภูมิรัฐศาสตร์เมืองชายฝั่งตะวันออกของไทย. *วารสารภูมิศาสตร์*, 45(3), 55–70.
- สมเกียรติ รัตนโสภาส. (2567). การเจรจาไกล่เกลี่ยในคดีนักท่องเที่ยว. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 12(5), 2148–2157.

- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2550). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการควบคุมทางสังคม: มิติทางสังคมวิทยาในกระบวนการยุติธรรมชุมชน. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 24(1), 18-32.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2540). *ความขัดแย้ง: การบริหารเพื่อควมสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- เหมือนขวัญ เรณูมาศ. (2559). *กระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยข้ามวัฒนธรรม กรณีความขัดแย้งระหว่างแรงงานเมียนมาร์กับคนไทยในชุมชนบ้านปลักธง ตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- อภิศักดิ์ ชีระวิสิษฐ์. (2553). *หลักการพัฒนาชุมชน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- Pease, D. E. (1997). Regulating Multi-Adhoccerist, Fish ('s) Rules. *Critical Inquiry*, 23, 396-418.
- Powell, T. B. (2003). All Colours Flow into Rainbows and Noses: The Struggle to Define Multiculturalism. *Cultural Critique*, 55, 152-181.
- Sarah Song. (2010, May 30). *Multiculturalism, the Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Retrieved form <http://plato.stanford.edu/archives/win2010/entries/multiculturalism>.
- Thomas, K. W., & Kilmann, R. H. (1987). *Thomas-Kilmann conflict mode interest*. New York: X/COM Incorporated.